

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

157. Quomodo Confessarius tempore mortis debeat impartiri Indulgentiam Bullae Cruciatæ moribundo? Et an Indulgentia Bullae solum concedatur pro articulo, & non pro periculo mortis? Et si Confessarius ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

RESOL. CLVI.

RESOL. CLVII.

Quomodo sit applicanda morituris Indulgentia Bulla Cruciatæ? Et multa circa hoc in textu huius Resolutionis explanantur, & Confessariis valde notanda, & pro praxi menti tenenda. Ex p. 5. tract. 3. Ref. 133.

Non est necessarium vt habens Bullam hanc, consequatur Indulgentiam, quod expressè & formaliter petat sibi eam à Confessario applicari, sed sufficit quòd reuera applicetur à Confessario, & ex parte penitentis virtualis petitio, seu interpretatiua voluntas petendi hanc Indulgentiam applicationem, id est, quòd si aduertisset, aut potuisset, eam postulasset. Ita Nauarrus, 30. n. 12. Suarez infra num. 8. Imò nec est necessarium vt is cui talis Indulgentia conceditur, percipiat & intelligat sibi concedi, vt docet Suarez 4. n. 1. p. disp. 56. sect. 1. n. 7. Quare si quis repente omnem sensum & rationem amittat, constituaturque in mortis articulo, nullumque signum confessionis, vel contritionis in ordine ad confessionem dederit, quamuis non possit sacramentaliter absolui, si tamen habeat Indulgentiam, & aliquibus coniecturis conuenientibus esse in statu gratiæ, poterit ei à Ministro designato Indulgentia applicari. Ita tenet Suarez obi. supra num. 7. Corduba de indulg. q. 36. punct. 2. & Henriquez, 2. cap. 6. n. 4. lit. Q. Vnde non oportet vt infirmus pro Indulgentiæ consecutione priùs petierit & designauerit Sacerdotem Confessarium in particulari, sed sufficit illa interpretatiua voluntas, sic enim Eucharistia & Extrema-Vnctio datur infirmo, quia eo ipso quòd Christiane vixit, censetur in eo articulo interpretatiuè petere hæc Sacramenta & Indulgentias, quæ sunt remedia salutis, vt dictum est, & tenet Henriquez lib. 3. de penit. cap. 9. n. 4. vbi dicit: Nec oportet vt infirmus pro eius Indulgentiæ consecutione designauerit Sacerdotem in particulari, & hæc omnia docet etiam Trullenc in expos. Bullæ Cruc. l. 1. §. 7. o. 2. dub. 19. num. 5. qui n. 13. optimè obseruat, quòd si infirmus iam moritur, et sique periculum in mora, his duobus verbis, Absoluo te, potest absolui à peccatis, & applicari Indulgentia, & à censuris absolui, si id absoluens intendat, quòd semper intendere præsumendum est, dum non habet contrariam intentionem, quia semper intendit efficere quicquid potest, nam verbum, Absoluo, ex se intendens est ad absolutionem à peccatis, censuris, & Indulgentia: ergo potest ad omnia hæc ex intentione absoluentis determinari, & omnia illa comprehendere, præsertim cum non oporteat vt absoluens suis verbis exprimat totum effectum, & modum Indulgentiæ, nam factis est vt penitens practicè & humano modo intelligat voluntatem & actionem absoluentis. Vnde et his idem Trullenc ex Suarez infert posse Confessarium huiusmodi Indulgentiam concedere per verba absolutionis sacramentalis, etiamsi nihil sciat de indulgentiæ penitentis, neque ipse penitens ex obliuione, vel inadvertentiâ Indulgentiam petat, dummodo Confessarius intendat absolueri non solum à culpa, sed etiam à pena, quantum potest quocumque titulo, quia, vt dictum est, absolutionis verba ad vtrumque determinari possunt. Et ex parte recipientis sufficit virtualis, seu interpretatiua voluntas consequendi quantum ad absolutionem potest, sicut ad Extremam-Vnctionem recipientem sufficit voluntas interpretatiua, quam quidem interpretatiuam voluntatem aliquis infallibiliter habere, si animaduerteret, aut interrogaretur de huius Indulgentiæ consecutione. Ego autem dictas Indulgentias post sumptum Sacramentum Extremæ-Vnctionis applicare soleo.

Quomodo Confessarius tempore mortis debeat impertiri Indulgentiam Bullæ Cruciatæ moribundo?

Et an Indulgentia Bullæ solum concedatur pro articulo, & non pro articulo mortis?

Et si Confessarius non velit vti forma tradita à Commissario; an satis sit dicere, concedo tibi omnes gratias, quas concedere possum virtute huius Bullæ, etiam si hoc ore tenus non explicet, sed solum in mente habeat?

Et si aliquis confiteatur vt Indulgentias huius Bullæ obtineat, & Confessarius ex malitia etiam non absoluat, an lucratur Bullæ Indulgentias?

Et an in articulo mortis, quomodo Clericus haberi non potest, an laicus possit concedere Indulgentiam Bullæ? Ex p. 1. tr. 11. Ref. 106.

§. 1. R. Espondeo, impertiendo illam sub conditione, Indulgentiam Bullæ; alioqui seruet tibi Deus hanc Indulgentiam ad instantem mortem. Et ita fieri iubet Bulla Commissarius, vt notauit Fernandez in exam. Theolog. moral. part. 3. cap. 9. §. 9. num. 4. qui citat Nauarrum, & Cordubam. Et hanc praxim etiam docuerunt Villalobos in sum. tom. 1. tract. 17. claus. xi. numero 3 & Vegha in sum. tom. 2. c. 7. cas. 13. Et ratio huius praxis est; quia, si sub tali conditione Indulgentia datur, si ex illa infirmitate ager conualuerit, & postea incideret in alium articulum mortis, non indigeret noua Bulla ad Indulgentiam consequendam: quòd mente teneant Confessarij. Notandum est verò, quòd Indulgentia Bullæ solum conceditur pro articulo, & non pro periculo mortis.

2. Notandum est etiam, quòd si Confessarius non velit vti forma tradita à Commissario, satis est dicere: Concedo tibi omnes gratias, quas concedere possum virtute huius Bullæ, etiamsi hoc ore tenus non explicet, sed solum in mente, & cogitatione habeat. Ita Rodriguez in Bull. §. 9. num. 40. & Fernandez vbi supra §. 10. n. 1. qui n. 3. addit, quòd si aliquis confiteatur, vt Indulgentias huius Bullæ obtineat, & Confessarius ex malitia non illum absoluat; hoc non obstante, lucrabitur Bullæ Indulgentias.

3. Notandum est etiam, quòd in articulo mortis, quando Clericus haberi non potest, laicus potest concedere Indulgentiam Bullæ, vt tradit ex Nauarro, Ioan. Valerius in different. vtriusque fori, verb. absoluo, diff. 13. n. 3.

Sup. hoc ore tenus in t. 3. tract. 2. lege doctrinam Ref. 156. & aliam eius primæ annot.

Sup. contenta in hoc §. vlt. in Ref. seq. & in alijs Ref. & §. eius primæ annot.

RESOL. CLVIII.

An in articulo mortis possit virtute Bullæ Cruciatæ applicari Indulgentia ab alio, quam à Sacerdote?

Et an aliquando hæc Indulgentia in articulo mortis in casu licet raro possit applicari absenti, videlicet, si Parochus postquam Extremam-Vnctionem contulit penitenti egrotanti oblitus est huius applicationem & infirmus iam moritur, nec potest Parochus eum adire, poterit à domo sua infirmo tali absenti applicare Indulgentiam? Ex p. 5. tr. 12. Ref. 46.

Et ad literam in tr. 3. Ref. 134. Sed hic vna tantum Ref. transcribitur.

§. 1. N. Egatiuam sententiam docet Ludouicus de la Cruz in Bullæ Cruc. disp. 1. cap. 8. dub. 14. n. 2. quia in Bulla habetur quòd semel in articulo mortis possit Confessarius Indulgentiam plenariam impendere, ergo qui non fuerit Sacerdos, non poterit id præstare.

Sup. hoc in Ref. præterita §. vlt. & infra in tr. 5. Ref. 38. & in tom. 5. tr. 1.